2025/1891

18.9.2025 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2025/1891 НА КОМИСИЯТА

от 17 септември 2025 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2023/915 по отношение на максимално допустимите количества на неорганичен арсен в риба и други морски храни

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕИО) № 315/93 на Съвета от 8 февруари 1993 г. за установяване на общностни процедури относно замърсителите в храните ([1]), и по-специално член 2, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент (ЕС) 2023/915 на Комисията ([2]) се определят максимално допустимите количества на някои замърсители в храните, в това число на неорганичен арсен в редица храни.

(2) Арсенът е повсеместно разпространен металоид, присъстващ в ниски концентрации в скалите, в почвата и в естествените подпочвени води. Антропогенната дейност е допринесла за повишаване на количествата на арсен в околната среда чрез емисиите от промишлеността (добив на полезни изкопаеми, топене на цветни метали и изгаряне на изкопаеми горива), както и чрез използването на арсен като съставка в торове, консерванти за дървесина, инсектициди или хербициди. Въпреки че е възможно да има кожна експозиция и експозиция чрез вдишване, основните пътища на експозиция на арсен са храната и питейната вода.

(3) На 12 октомври 2009 г. Европейският орган за безопасност на храните („Органът“) прие становище относно арсена в храните ([3]), в което стигна до заключението, че неорганичният арсен може да причини рак на белия дроб, на пикочния мехур и на кожата, както и кожни лезии, и определи диапазон от стойности за „долна граница на доверителния интервал на еталонна доза“ ($BMDL_{01}$) между 0,3 и 8 μg/kg телесно тегло на ден. Тъй като изчислените стойности на експозицията на неорганичен арсен за потребители на средно и голямо количество от съответните храни в Европа са в рамките на определените стойности на $BMDL_{01}$, вероятността от риск за някои потребители не може да бъде изключена. Поради това с Регламент (ЕС) 2015/1006 на Комисията ([4]) бяха определени максимално допустими количества на неорганичен арсен за различни храни от сухоземен произход.

(4) В научния си доклад от 2021 г. ([5]) Органът направи оценка на хроничната експозиция на европейското население на неорганичен арсен чрез храната, като взе предвид най-новите данни за наличието на неорганичен арсен в храните и освен че потвърди значението на храните от сухоземен произход за експозицията, достигна до заключението, че при възрастното население групи храни като „риба и други морски храни“ са сред очевидните източници на експозиция на неорганичен арсен в някои държави.

(5) Въз основа на най-новите данни за наличието и в очакване на консултации във връзка с максимално допустимите количества на арсен в риба и други морски храни, с Регламент (ЕС) 2023/465 на Комисията ([6]) беше занижено максимално допустимото количество на неорганичен арсен в бял ориз и бяха определени максимално допустими количества за някои храни от сухоземен произход.

([1]) ОВ L 37, 13.2.1993 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj.
([2]) Регламент (ЕС) 2023/915 на Комисията от 25 април 2023 г. относно максимално допустимите количества на някои замърсители в храните и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1881/2006 (ОВ L 119, 5.5.2023 г., стр. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj).
([3]) Експертна група на ЕОБХ по замърсителите в хранителната верига (CONTAM); Scientific Opinion on Arsenic in Food (Научно становище относно арсена в храните). EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2009; 7(10):1351, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2009.1351.
([4]) Регламент (ЕС) 2015/1006 на Комисията от 25 юни 2015 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1881/2006 по отношение на максимално допустимите количества на неорганичен арсен в храните (ОВ L 161, 26.6.2015 г., стр. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1006/oj).
([5]) Scientific report of EFSA on the chronic dietary exposure to inorganic arsenic (Научен доклад на ЕОБХ относно хроничната експозиция чрез храната на неорганичен арсен), EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2021 г.; 19(1): 6380, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2021.6380.
([6]) Регламент (ЕС) 2023/465 на Комисията от 3 март 2023 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1881/2006 по отношение на максимално допустимите количества на арсен в някои храни (ОВ L 68, 6.3.2023 г., стр. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/465/oj).

(6) На 28 ноември 2023 г. Органът прие научното си становище относно актуализиране на оценката на риска по отношение на неорганичен арсен в храните ([7]). Той достигна до заключението, че епидемиологичните проучвания показват, че хроничният прием на неорганичен арсен чрез хранителния режим и/или питейната вода се свързва с повишен риск от редица неблагоприятни последици, включително рак на белия дроб, на пикочния мехур и на кожата. Органът използва $BMDL_{05}$ от 0,06 μg/kg телесно тегло на ден и приложи подход с използване на граница на експозиция (MOE). Той счете, че при възрастните граници на експозиция са ниски (в диапазона от 2 до 0,4 за средните потребители и между 0,9 и 0,2 при 95-ия процентил на експозиция) и достигна до заключението, че поради това настоящата експозиция на неорганичен арсен поражда опасения за здравето въпреки несигурността.

(7) Поради това, с цел да продължи да се намалява експозицията на населението на неорганичен арсен, е целесъобразно да се определят максимално допустими количества за риба и други морски храни, които допринасят за тази експозиция.

(8) Поради това Регламент (ЕС) 2023/915 следва да бъде съответно изменен.

(9) Като се има предвид, че някои храни, попадащи в обхвата на настоящия регламент, имат дълъг срок на съхранение и с цел предотвратяване на разхищението на храни, следва да се разреши риба и други морски храни, които са били законно пуснати на пазара преди датата, на която влиза в сила настоящият регламент, да останат на пазара до изтичане на техния срок на минимална трайност или срок на годност.

(10) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) 2023/915 се изменя, както следва:

(1) Член 10, параграф 1 се изменя, както следва:

а) уводното изречение се заменя със следното:
„Храните, законно пуснати на пазара преди датите, посочени в букви а)—р), могат да останат на пазара до изтичане на техния срок на минимална трайност или срок на годност:“;

б) добавя се следната буква:

„р) 8 октомври 2025 г. по отношение на максимално допустимите количества за неорганичен арсен, определени в точки 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7 и 3.4.8 от приложение I.“

(2) Приложение I се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 септември 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

([7]) Scientific opinion on an update of the risk assessment on inorganic arsenic in food (Научно становище относно актуализиране на оценката на риска по отношение на неорганичен арсен в храните), EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2024;22:e8488, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2024.8488.

ПРИЛОЖЕНИЕ

В приложение I към Регламент (ЕС) 2023/915, раздел 3 (Метали и други елементи) подраздел 3.4 (Арсен) се изменя, както следва:

1) вторият ред се заменя със следното:

		„Неорганичен арсен (сума от $As^{(III)}$ и $As^{(V)}$)	Максимално допустимото количество за неорганичен арсен се прилага за продуктите, изброени в точки 3.4.1—3.4.8.“

2) вписване 3.4.5 и редът над него се заменят, както следва:

„3.4.5	Мускулно месо от следните риби:		Максимално допустимото количество се прилага за мокрото тегло. Когато рибата е предназначена да бъде консумирана изцяло, максимално допустимото количество се прилага за цялата риба. При изсушени, разтворени, преработени и/или съставни храни се прилага член 3, параграфи 1 и 2.
3.4.5.1	Видове, различни от изброените в точка 3.4.5.2	0,10	
3.4.5.2	Морски дявол и гигантски звездоброец (видовете *Lophius*; *Kathetostoma giganteum*), калканоподобни (видове *Pleuronectiformes*), пикша (*Melanogrammus aeglefinus*), херинга (видовете *Clupea*), морски лисици (видовете *Rajidae*) и акули (всички видове)	0,50	
3.4.6	Ракообразни		Максимално допустимото количество се прилага за мокрото тегло. Максимално допустимото количество се прилага за мускулно месо от крайниците и корема, което означава, че се изключва главогръдът на ракообразните. При крабове и крабоподобни ракообразни (*Brachyura* и *Anomura*) максимално допустимото количество се прилага за мускулно месо от крайниците. При изсушени, разтворени, преработени и/или съставни храни се прилага член 3, параграфи 1 и 2.
3.4.6.1	Крабове и крабоподобни ракообразни (*Brachyura* и *Anomura*) едри скариди и скариди (всички видове)	0,10	
3.4.6.2	Ракообразни, различни от изброените в точки 3.4.6.1 и 3.4.6.3	0,20	
3.4.6.3	Норвежки омар (*Nephrops norvegicus*) и лангусти (видовете *Jasus*)	1,5	

3.4.7	Двучерупчести мекотели		Максимално допустимото количество се прилага за мокрото тегло. При *Pecten maximus* максимално допустимото количество се прилага само за адукторния мускул и гонадите. При изсушени, разтворени, преработени и/или съставни храни се прилага член 3, параграфи 1 и 2.
3.4.7.1	Миди Сен Жак	0,10	
3.4.7.2	Двучерупчести мекотели, различни от изброените в точка 3.4.7.1	0,50	
3.4.8	Главоноги	0,050	Максимално допустимото количество се прилага за мокрото тегло. Максимално допустимото количество се прилага за животното без вътрешностите. При изсушени, разтворени, преработени и/или съставни храни се прилага член 3, параграфи 1 и 2.
		Общ арсен	Максимално допустимото количество за общ арсен се прилага за продуктите, изброени в точка 3.4.9.
3.4.9	Сол	0,50“	

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1891/oj